

VLASVEZEL

Het jaar 1960 heeft aan de verwachtingen van de vlasvezelbereiders niet beantwoord. De prijsverbetering van het laatste kwartaal 1959 heeft zich niet kunnen handhaven. De ongunstige weersomstandigheden tijdens de oogstperiode 1960 hebben de kostprijs van de grondstof verhoogd. De lage kwaliteit van het strovlas dat in het verlopen jaar beschikbaar kwam, stelde een schaarste aan goede vlassen in het vooruitzicht met betere marktprijzen voor het gestockeerde vlas der oude groeiten.

Gedurende gans het jaar 1960 bleef de vraag naar spinbare vlasvezels in hoofddeorde op de lage kwaliteiten gericht en daar in deze rubriek de lopende produktie een grote aanvoer en een ruime keus verzekeren, is de prijsvorming aan de zwakke kant gebleven. De betere vlassen, welke van de onverkochte produktie der vorige jaren bij de vlassers in voorraad gebleven zijn, vinden nog steeds geen voldoende afzet om een likwidatie aan lonende prijzen mogelijk te maken.

In de spinnerijsektor hebben enkele ondernemingen met faam en traditie tijdens het verlopen jaar hun poorten gesloten terwijl andere door fusie en meer gekoncentreerde produktie trachten hun konkurrentiekracht te verhogen.

Dit alles bracht een deuk aan de heropleving en het hersteld vertrouwen van einde 1959 en het zijn vooral de specialisten van het kwaliteitsvlas die zich getroffen voelen.

De twijfel omtrent de verdere bestaansmogelijkheden komt onder meer tot uiting in de passieve houding van de vlasser ten overstaan van de bezaaiingen 1961. Specialisten in het vlasverbouwen op gehuurde percelen, die door een aktiviteit van tientallen jaren een stel van beste partners in de landbouwsektor geselecteerd hadden, aarzelen om nog langer teeltkontrakten af te sluiten.

De beslissing van de A.K.U. om volgens het Noviprocéde vlagarens rechtstreeks uit strovlas te spinnen zonder beroep te doen op het biologisch roten, samen met de verruimde toepassing van de groenontschorsing in eigen midden, brengen de vraag op de voorgrond in welke mate de traditionele vlasvezelbereiding nog kans heeft in de toekomst.

Intussen konstateert men een trage en moeizame vermindering van de gestockeerde vlasvezels die als een « carry-over » van de vorige jaren op de prijsvorming drukken en dit terwijl men in de sektoren van spinnerij en weverij over een totale werkbezetting spreekt. Het uitblijven van een normale rentabiliteit bij de vlasvezelbereiding brengt er menig ondernemer toe uit te zien naar een andere beroepsaktiviteit niettegenstaande reeds circa 30 t.h. van de vroegere beoefenaars van dit beroep deze bedrijfstak vaarwel gezegd hebben.

Daarnaast dient genoteerd te worden dat de kwade konkurrent op de wereldmarkt, met name de Sovjetrepubliek, zich nog steeds houdt aan de vraagprijzen welke tijdens het laatste kwartaal 1959 werden toegepast. In acht genomen deze gewijzigde verhoudingen tussen de Russische en Westerse offeraten hebben wij met onze markt de beste kansen.

Volgens bepaalde buitenlandse berichten zou Rusland zijn export van vlasvezels naar China richten voor de bevoorrading van de aldaar onlangs opgerichte moderne spinnerijen. Intussen verklaarde Premier Kroestjev dat de landbouwproduktie aan de planning niet beantwoordt. Mogen wij eruit afleiden dat de vlasteelt ten overstaan der behoeften van de Russische vlasindustrie die er in expansie is, geen gevaarlijke excedenten meer beschikbaar zal stellen voor de export naar het Westen?

De onderlinge mededinging van de Westerse vlasproducerende landen schijnt in een betere richting te evolueren. Frankrijk heeft sedert de jongste wereldoorlog, door een overvloedige subsidiëring en allerhande administratieve maatregelen, een grote uitbreiding gegeven aan haar vlasvezelbereidingsindustrie. Het protectionistisch beleid en de financiële toelagen waren er zo diep ingeburgerd dat zij een zekere zelfstandigheid in de beroepssektor verkregen hadden en zich praktisch losgemaakt hadden van het rechtstreeks staatsbeleid. De opbrengst van een parafiskale heffing kwam ter beschikking van een Aanwakkeringsfonds voor de Nationale Textielindustrie welke onder het beheer stond der beroepsorganisatie. Het reuzenaandeel van de aldus beschikbaar gestelde kredieten werd onder de benaming van premies en subsidies aan de vlasproduktie uitgekeerd.

De Franse Assemblée Générale heeft nu, naar aanleiding van het stemmen van de financiewet 1961, deze parafiskale heffing ingeschakeld in de gewone budgetaire middelen. Dit heeft de afschaffing van genoemd zelfstandig Textiefonds voor gevolg. Deze wijziging aan de basis van het Franse vlasprotectionisme kende geen gemakkelijk verloop en om voor genoemd ontwerp een meerderheid te vinden moest de Franse regering op formele wijze de verzekering geven dat de vlasindustrie in de toekomst verder financieel zou gesteund worden door het Fonds voor Oriëntatie der Landbouwmarkten onder het beheer van de Minister van Landbouw.

Het is intussen gebleken dat de Overheidsdiensten een studie gewijd hebben aan deze subsidiëring en nu spreken over een hulpverlening gedurende een termijn van vier jaar om de vlasindustrie in de gelegenheid te stellen over te gaan tot rekonversie of modernisatie.

De jongste beslissing terzake houdt in zich een vermindering van de premies en subventies.

Het terugbrengen van de financiële steun aan de vlasindustrie onder het rechtstreeks beheer van de Overheidsdiensten en de eerste beslissingen van de Franse Minister van Landbouw, versterken de hoop dat men uiteindelijk in het kader van de Euromarkt toch tot een harmonisatie der produktievoorwaarden kan komen.

Op het stuk van de Frans-Belgische strovlashandel hebben de besprekingen op het vlak der beroepsorganisaties en de kontaktnamen met de ministeriële diensten de hoop gewettigd dat men naar een versoepeling gaat in de Franse exportkontingentering. Dienaangaande krijgen wij wellicht interessante gegevens voor de volgende bijdrage.

A. Delbeke.